POSTADRES Postbus 250
3640 AG Mijdrecht
BEZOEKADRES Croonstadtlaan 111
3641 AL Mijdrecht
T 0297 29 16 16
F 0297 28 42 81
E gemeente@derondevenen.nl
I www.derondevenen.nl

Gemeente De Ronde Venen

AUTEUR(S) Bert de Jong
Bas Bokkes
Rachid Ouchene
AFDELING Samenleving, cluster Sport
DATUM 22 augustus 2012

VERSIE 1.0
STATUS definitief concept

Samen sport en bewegen verbinden en versterken

Kadernota sport- en beweegbeleid 2013 – 2016

Inhoud

1 - Inleiding **5**

1.1 - Sport en bewegen in De Ronde Venen 5
1.2 - Aanleiding tot beleidsherziening 5
1.3 - Toekomstbeeld 2016 6
1.4 - Proces tot nu toe 7
1.5 - Leeswijzer 8

2 - Prestaties en ontwikkelingen **9**

2.1 - Huidig sportbeleid 9
2.2 - Huidig sportaccommodatiebeleid 9
2.3 - Huidig sportstimuleringsbeleid 12
2.4 - Trends en ontwikkelingen 13
2.5 - SWOT-analyse 15

3 - Perspectieven en randvoorwaarden **16**

3.1 - Visie en missie 16
3.2 - Sport- en beweegmodel De Ronde Venen 17
3.3 - Financieel kader 18
3.4 - Evaluatie en verantwoording 20

4 - Ambities sport en bewegen **21**

4.1 - Bouwsteen 1: Sportaccommodaties 21
4.2 - Bouwsteen 2: Sportverenigingen en sportstimulering 22
4.3 - Bouwsteen 3: Bewegen en gezondheid 23
4.4 - Bouwsteen 4: Maatschappelijke verbondenheid 23
4.5 - Bouwsteen 5: Organisatorische randvoorwaarden 24

5 - Ontwerpen uitvoerend beleid **26**

5.1 - Plan van aanpak 26
5.2 - Doorkijk mogelijke maatregelen op basis van diepte-interviews 27
5.3 - Realisatie uitvoeringsnota 28
5.4 - Overgangsfase 28

Bronvermelding **29**

Overzicht ambities sport en bewegen **30**

Semi-gestructureerde diepte-interviews **31**

Voorwoord

De Ronde Venen is een actieve sportgemeenschap. Dit blijkt onder andere uit het feit dat drie op de vier inwoners deelneemt aan sport. De gemeente heeft sterke sportverenigingen en andere bij de sportsector betrokken maatschappelijke organisaties. Kortom: een sportklimaat om trots op te zijn.

Sport, bewegen en gezondheid kunnen niet meer los van elkaar worden gezien. De gemeente helpt graag al haar inwoners om actief en gezond te leven. Door het opvoedende karakter is sporten voor kinderen bovendien gunstig voor hun ontwikkeling. En voor senioren is sporten goed om letterlijk ‘in beweging’ te blijven en zo te kunnen blijven meedoen in onze samenleving.

In deze kadernota ‘Samen sport en bewegen verbinden en versterken’ geeft de gemeente haar ambities aan voor de beleidsperiode 2013 – 2016. Veel sportorganisaties hebben aan de ontwikkeling van deze ambities hun bijdrage geleverd. Zonder het enthousiasme, de kennis en de kunde van deze sportliefhebbers was de kadernota niet tot stand gekomen. Wij hebben de inbreng ervaren als positief kritisch en ik hoop dat betrokken partijen hun inbreng ook herkennen in de kadernota.

Deze kadernota geeft een eerste richting aan. Uiteindelijk zal in een uitvoeringsnota de ambities verder geconcretiseerd worden. Wat duidelijk is, is dat we rekening moeten houden met een andere omgeving en andere verhoudingen. Ook de gemeente De Ronde Venen ontkomt niet aan de negatieve gevolgen van de recessie en moet bezuinigen, inkrimpen en reorganiseren. Dit geldt ook voor de sportsector. Er is minder geld vanuit de gemeente beschikbaar voor het realiseren van de ambities op het gebied van sport. Willen we het sportieve karakter van onze gemeente behouden dan hebben we nadrukkelijk een grote inbreng van de inwoners, verenigingen en andere betrokkenen nodig. Dat vraagt een omslag in denken en doen. Want de uitdagingen waar we voor staan zijn fors. Alleen als we zaken wezenlijk anders aanpakken, kunnen we onze ambities waarmaken. Dat betekent dat we meer vragen van onze inwoners en een kleinere rol van de gemeente.

Een andere werkwijze dus, maar, er zijn ook kansen om nieuwe geldstromen aan te trekken en doelmatiger te gaan werken door de sportsector anders te organiseren. De gemeente kan dit echter niet alleen! Daarvoor moeten we samen in beweging komen. Dat betekent dat alle betrokkenen gevraagd wordt voorbij het eigenbelang te kijken en zich nadrukkelijk te scharen achter het gemeenschappelijke doel onze gemeente sportief te houden.

Graag wil ik samen met de lokale organisaties in de sport- en beweegsector ons mooie sportklimaat zo veel mogelijk behouden voor nu en voor de toekomst. Hiervoor gaat de gemeente de aankomende jaren werken aan het verbinden van organisaties en initiatieven op het gebied van sport, bewegen en gezondheid. En als ieder zijn eigen rol en verantwoordelijkheid neemt, heb ik er vertrouwen in dat De Ronde Venen de actieve sportgemeente blijft, die ze nu al is.

David Moolenburgh
wethouder Sport

1 - Inleiding

Met de voorliggende kadernota ‘Samen sport en bewegen verbinden en versterken’ is uitvoering gegeven aan de bestuursopdracht om het sportbeleid vanaf 2013 te herzien. De kadernota geeft de gemeentelijke ambities weer op het gebied van sport en bewegen in de periode 2013 – 2016. Nadat de raad de kadernota heeft vastgesteld wordt een uitvoeringsnota opgesteld.

1.1 - Sport en bewegen in De Ronde Venen

De Ronde Venen is een actieve gemeente waarbij veel inwoners in hoge mate sporten en bewegen en waarin een riant aantal publieke sportaanbieders gevestigd is.

Ook in De Ronde Venen zijn nationaal gesignaleerde maatschappelijke ontwikkelingen zichtbaar, zoals toename aantal senioren, veranderende sport- en beweegbehoefte van inwoners, overgewicht bij kinderen en jeugdigen en veranderende vrijwilligersinzet.

Daarnaast zijn ook enkele lokale maatschappelijke en gemeentelijke ontwikkelingen relevant zoals ontwikkeling kernenbeleid, ontwikkeling integraal accommodatiebeleid, gemeentelijke bezuinigingen, afname aantal kinderen en jeugdigen en investeringsbehoefte buitensportparken.

De gemeente De Ronde Venen hecht veel waarde aan sport en bewegen en kiest ervoor om beleid te voeren om zodoende bij te dragen aan de leefbaarheid, de sociale samenhang en een gezonde leefstijl van haar inwoners.

1.2 - Aanleiding tot beleidsherziening

Naar aanleiding van onder andere de gemeentelijke herindeling en de economische recessie is de gemeente op alle niveaus bezig met een strategische heroriëntatie. Onderstaand een beknopte opsomming van enkele aanleidingen die de urgentie van de beleidsherziening benadrukken:

- Door de gemeentelijke herindeling is een diversiteit van beleid(uitvoering) ontstaan. Hierdoor krijgen maatschappelijke partijen onwenselijk een ongelijke behandeling. Dit is ook aanleiding om vastgoedinvesteringen uit te stellen en te laten volgen op de gemeentelijke beleidsontwikkeling, om zodoende precedentwerking te voorkomen. Bijvoorbeeld het dossier over de beheersvorm en financieringsconstructie voor sportpark Abcoude.
- De buitensportparken hebben behoefte aan nieuwe investeringen in onder andere sportvelden. Op basis van het huidige beleidskader kan geen eenduidig beleid worden gevoerd en is onvoldoende zicht op de draagbaarheid van de financiële consequenties. Bijvoorbeeld de vervangings- en/of uitbreidingsbehoefte van hockeyvereniging Mijdrecht en hockeyvereniging Abcoude.
- De bezuinigingstaakstelling op het gebied van sport en bewegen geeft aanleiding om tot een strategische hervorming te komen van het sport- en beweegbeleid. Hierbij dient nadrukkelijk te worden gekeken naar de kansen met betrekking tot stimulerende rijksregelingen, lokale

ontwikkelingen en behoeften uit het werkveld van sport en bewegen. Bijvoorbeeld de rijksregelingen Buurtsportcoaches en Sportbesluit.
- Het domein van sport en bewegen biedt kansen om aan te sluiten bij aangrenzende domeinen zoals onderwijs-, zorg-, welzijn-, gezondheid- en jeugdbeleid. In het licht van de huidige tijdsgeest dient op creatieve wijze gezocht te worden naar kansen om de krachten en het enthousiasme van de verschillende domeinen te verbinden. Bijvoorbeeld het combineren van sportverenigingsactiviteiten met het activiteitenprogramma van onderwijsinstellingen en zorginstellingen.

Sport en bewegen biedt unieke kansen voor een individu en voor een samenleving. Zo hebben individuen plezier, ontwikkelen zij normen en waarden en een gezonde leefstijl. Een samenleving wordt samengebracht door sport en bewegen en beïnvloedt daarmee de participatie en de betrokkenheid van inwoners.

Het streven is een sport- en beweegbeleid waarbij knelpunten voorkomen kunnen worden en kansen op korte termijn kunnen worden benut.

1.3 - Toekomstbeeld 2016

De Ronde Venen wil in de jaren 2013 tot en met 2016 samen met de sport- en beweegsector verbeterde en/of nieuwe samenwerking tot stand brengen. Deze verbindingen dragen bij aan het optimaal benutten van de potentie van de sector. Bestaande structuren worden opnieuw overwogen en/of geoptimaliseerd en nieuwe structuren worden geïntroduceerd. De gemeentelijke ambities (hoofdstuk 4) zijn uiteindelijk gericht op het realiseren van wenselijke veranderingen (ten opzichte van de situatie anno 2012).

Sturende gemeente

De gemeente voert de regie op sport en bewegen door het maken van beleid en beslissingen over taken en verantwoordelijkheden. De gemeente regisseert, faciliteert, stimuleert en verbindt (zie ambitie 13). De gemeente gaat minder uitvoeren, heeft minder budget beschikbaar en stimuleert een actieve rol van maatschappelijke organisaties binnen realistische kaders (zie ambities 2, 7, 9, 11, 12, 14 en 15). In het geval van mogelijk aanhoudende bezuinigingsdruk kan een heroriëntatie plaatsvinden op de rol van de gemeente. Eventueel kan dan de noodzaak bestaan dat de rol van de gemeente verder worden teruggebracht.

Verbinden en samenwerking

De maatschappelijke organisaties participeren in strategische netwerken die bijdragen aan de ontwikkelingen van hun specifieke deelsector. De gemeentelijke sport- en beweegsector is vertegenwoordigd door een Sportraad (zie ambitie 15). De verschillende sectoren (onder andere sport, gezondheid, welzijn, onderwijs, jeugd, senioren, vrijwilligers en kernen) zijn aan elkaar verbonden door een nader te bepalen structuur.

Bereikbaar en toegankelijk

Inwoners van De Ronde Venen kunnen via het Sportloket eenvoudig toegang krijgen tot de sport- en beweegsector (zie ambitie 14). De exploitatie van de sportaccommodaties is geharmoniseerd en leidt tot transparantie (zie ambitie 16). Inwoners worden gestimuleerd om in de buurt te bewegen en/of te sporten (zie ambitie 3, 4, 6, 8 en 10).

Grip op financiën

De gemeente heeft een noodzakelijke bezuiniging verwerkt in het uitvoeringsbeleid, daar waar mogelijk en realistisch worden nieuwe subsidie- en/of financieringsmogelijkheden geïntegreerd in het beleid. Nieuwe afspraken worden gemaakt tussen verenigingen/stichtingen en de gemeente over realiseren, vervangen, onderhouden en exploiteren van binnen- en buitensportaccommodaties (zie ambities 2, 3 en 16). In De Ronde Venen wordt gewerkt met een meerjaren onderhoud- en investeringsplanning voor het in stand houden van de binnen- en buitensportaccommodaties, waarbij de financiële consequenties zijn geborgd in de meerjarenbegrotingen van de verantwoordelijken.

Inwonersperspectief

De inwoners van De Ronde Venen worden op een laagdrempelige wijze gestimuleerd om deel te nemen aan sport en bewegen. Sportverenigingen worden gestimuleerd hun kerntaak goed uit te voeren (verzorgen van trainingen en wedstrijden). Op buurt-, kern- en gemeenteniveau zijn sport- en beweegvoorzieningen beschikbaar. De Ronde Venen heeft een divers aanbod van sport- en beweegaccommodaties geschikt voor sportbeoefening via sportverenigingen die kwalitatief goed worden onderhouden. De lokale sport- en beweegsector is eenvoudig te benaderen via het centrale Sportloket. De sportverenigingen voelen zich vertegenwoordigd door de Sportraad. De Sportraad is structureel in overleg met organisaties uit de sport- en beweegsector en de gemeente.

1.4 - Proces tot nu toe

Begin 2012 is de gemeente gestart met de werkzaamheden om te komen tot een herziening van het sport- en beweegbeleid. Eerst is intern een analyse gemaakt van de huidige situatie: wat gaat er goed, wat kan beter, wat zijn kansen en wat zijn bedreigingen? Daarna is nadrukkelijk de interactie gezocht met maatschappelijke organisaties in het werkveld van sport en bewegen in De Ronde Venen. Op basis van semi-gestructureerde diepte-interviews zijn de bevindingen, wensen en behoeften van de maatschappelijke organisaties geïnventariseerd. Deze interviews zijn gehouden met een vertegenwoordiging van binnen- en buitensportverenigingen, sportstichtingen, sportaccommodatie-exploitanten, onderwijsinstellingen, welzijnsinstellingen, gezondheidsinstellingen, maar ook met relevante interne beleidsafdelingen van de gemeente (n = 33)[1]. De verzamelde gegevens zijn vervolgens beschouwd en dat heeft geleid tot het sport- en beweegmodel De Ronde Venen (zie paragraaf 3.2) en de hieruit voortvloeiende ambities (zie hoofdstuk 4).

[1] Aan de diepte-interviews hebben 33 respondenten afkomstig van 23 organisaties meegewerkt.

1.5 - Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft kort een stand van zaken van het sport- en beweegbeleid in De Ronde Venen. Hoofdstuk 3 geeft een perspectief en enkele randvoorwaarden bij de beleidsontwikkeling. De gemeentelijke ambities, of de beleidskaders, staan beschreven in hoofdstuk 4. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 het proces van het ontwikkelen van het uitvoeringsbeleid geschetst.

2 - Prestaties en ontwikkelingen

Dit hoofdstuk beschrijft het huidige sportbeleid, trends en ontwikkelingen en geeft tot slot een beknopte SWOT-analyse.

2.1 - Huidig sportbeleid

Het sport- en beweegbeleid in De Ronde Venen heeft een volwassen status. Het is onder andere gericht op het aanbieden van voldoende sportaccommodaties, verscheidene sportstimuleringsmaatregelen en ondersteunende subsidies voor sportverenigingen. In de paragrafen 2.1 tot en met 2.3 wordt een toelichting gegeven op het huidige sport- en beweegbeleid.

Gemeentelijke organisatie van sport en bewegen

Binnen de afdeling Samenleving is het cluster Sport actief. Dit cluster vormt het hart van het sport- en beweegbeleid van De Ronde Venen. Het cluster Sport bestaat uit twee functionarissen: een beleidsmedewerker en een sportcoördinator. De afdeling Groen heeft functionarissen in dienst die verantwoordelijk zijn voor het onderhouden van een deel van de buitensportparken in De Ronde Venen. Deze twee afdelingen geven direct uitvoering aan het sport- en beweegbeleid. Daarnaast zijn de afdelingen Sociale Zaken, Onderwijs, Recreatie en Ruimtelijke Ordening de partners voor het cluster Sport.

Behoefte aan beleidsafstemming

Als gevolg van de gemeentelijke herindeling heeft de huidige gemeente De Ronde Venen te maken met een diversiteit aan beleid en bijbehorende beleidsuitvoering. Het beleid is op onderdelen tegenstrijdig en onvolledig. Deze verschillen leiden in de praktijk tot ingewikkelde kwesties op gebieden als tarieven, subsidies en accommodatie-investeringen.

2.2 - Huidig sportaccommodatiebeleid

Sportaccommodaties

Gemeenten hebben met sportaccommodaties een belangrijk instrument in handen voor het sportbeleid. Sportbeoefening kan nagenoeg niet zonder (kwalitatief) goede en bereikbare sportaccommodaties. Voor de sportaccommodaties in De Ronde Venen wordt op onderdelen een meerjaren onderhoudsplanning gehanteerd en er is overwegend voldoende grip op de onderhoudsstaat van het geheel. Desondanks hebben de sportverenigingen en sporters in De Ronde Venen behoefte aan een kwaliteitsimpuls.

Ontwikkeling integraal accommodatiebeleid

Het onderdeel sportaccommodaties is een specifiek onderdeel van het traject integraal accommodatiebeleid. Vanaf februari 2012 werkt de gemeente aan een integraal accommodatiebeleid, waarbij de clusters Kunst en Cultuur, Sport, Onderwijs en Welzijn betrokken zijn. De eerste fasen van inventarisatie en analyse zijn vastgelegd in het 'Werkdocument integraal accommodatiebeleid'. In dit werkdocument staan twintig conceptbeleidskaders verdeeld in vijf categorieën, te weten:

- regie;
- spreiding en gebruik;
- tarieven en subsidies;
- ontwikkelingen en realisatie;
- beheer en onderhoud.

De Ronde Venen wil in de komende beleidsjaren meer sturen (vanuit een regierol) op het optimaliseren van het gebruik van de gemeentelijke accommodaties en minder aandacht voor het realiseren van nieuwe accommodaties. Om dit te realiseren wordt in het eerste kwartaal van 2013 het beleidskader voor integraal accommodatiebeleid door de gemeenteraad vastgesteld, waar vervolgens uitvoeringsprojecten van worden afgeleid.

De ontwikkeling van het sportaccommodatiebeleid is onderdeel van het integraal accommodatiebeleid. Gezien het specifieke karakter van de sportaccommodaties is het niet uitgesloten dat voor de sportaccommodaties een aantal afzonderlijke beleidsafspraken volgt, waarbij het beleidsproces van het integraal accommodatiebeleid leidend is.

Binnensportaccommodaties

In De Ronde Venen zijn negen binnensportaccommodaties, waarbij de eigenaar, beheerder en exploitant uiteenlopen van de gemeente tot verschillende stichtingen en marktpartijen.

ACCOMMODATIE	LOCATIE	EIGENDOM EN BEHEER	EXPLOITATIE
SPORTHAL PHOENIX	MIJDRECHT	GEMEENTE	LACO
SPORTZAAL KEES BONZAAL	ABCOUDE	STICHTING ABCOUDE SPORT	STICHTING ABCOUDE SPORT
SPORTZAAL DE EENDRACHT	MIJDRECHT	GEMEENTE	GEMEENTE
GYMZAAL DE BRUG	MIJDRECHT	GEMEENTE	GEMEENTE
DORPSHUIS BAAMBRUGGE, DE VIJF BOGEN (O.A. GYMZAAL)	BAAMBRUGGE	STICHTING DORPSHUIS BAAMBRUGGE	STICHTING DORPSHUIS BAAMBRUGGE
DORPSCENTRUM WILLISSTEE (O.A. SPORTHAL)	WILNIS	STICHTING DORPSCENTRUM WILNIS	STICHTING DORPSCENTRUM WILNIS
SOCIAAL CULTUREEL DORPSHUIS DE BOEI (O.A. SPORTHAL)	VINKEVEEN	STICHTING ONS DORPSHUIS	STICHTING ONS DORPSHUIS
DORPSHUIS DE HOEF (GYMNASTIEKLOKAAL SPRINGBOK)	DE HOEF	STICHTING DE HOEF	STICHTING DE HOEF
TENNISHAL MIJDRECHT	MIJDRECHT	PANMAN	PANMAN

Tabel 1: Overzicht van binnensportaccommodaties in De Ronde Venen inclusief eigenaar, beheerder en exploitant.

Zwembaden

De Ronde Venen beschikt over twee zwembaden. Het Meerbad is verouderd en in de tweede helft van 2012 zal bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden over de continuering van het zwembad. Het Veenweidebad is enkele jaren oud en voor meerdere jaren is de exploitatie uitbesteed aan een marktpartij.

ACCOMMODATIE	LOCATIE	EIGENDOM EN BEHEER	EXPLOITATIE
ZWEMBAD HET MEERBAD	ABCOUDE	GEMEENTE	SPORTFONDSEN
ZWEMBAD VEENWEIDEBAD	MIJDRECHT	GEMEENTE	OPTISPORT

Tabel 2: Overzicht van zwembaden in De Ronde Venen inclusief eigenaar, beheerder en exploitant.

Buitensportaccommodaties

In De Ronde Venen zijn vier sportparken gevestigd, te weten in Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen en Abcoude, een sportaccommodatie in De Hoef en vijf private tennisparken. Onderstaand een overzicht van de sportparken en bijbehorende verantwoordelijkheidsverdeling (tabel 3). Uit de tabel blijkt dat een verschillen zijn in verantwoordelijkheden. Dit staat centraal staat in de harmonisatie van het accommodatiebeleid.

RUBRIEK EN VERANTWOORDELIJKHEID	SPORTPARK MIJDRECHT	SPORTPARK WILNIS	SPORTPARK VINKEVEEN	SPORTPARK HOLLANDSE KADE	SPORT-ACCOMMODATIE DE HOEF
AANTAL VELDEN	13¼	4	8	7	2
EIGENAAR GROND	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	VERENIGING/ GEMEENTE
HUUR/ERFPACHT GROND	HUUR	HUUR	HUUR	ERFPACHT	-
EIGENAAR OPSTALLEN	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING/ GEMEENTE	VERENIGING
RECHT VAN OPSTAL	JA	JA	JA	NEE	N.V.T.
ONDERHOUD VELDEN	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	VERENIGING	VERENIGING
ONDERHOUD OPSTALLEN	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING
ENERGIEKOSTEN (G/W/E)	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	VERENIGING	VERENIGING
VASTE DOELEN/BAL.VANG.	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	VERENIGING	VERENIGING
HEKKEN/VELDAFSCHEID.	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	VERENIGING	VERENIGING
BEPLANTING	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	VERENIGING
LOSSE DOELEN/NETTEN	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING
TRIBUNES/DUGOUTS	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING	VERENIGING
VERVANG./INVESTERINGEN	GEMEENTE	GEMEENTE	GEMEENTE	VERENIGING	VERENIGING

Tabel 3: Overzicht van de buitensportparken in De Ronde Venen inclusief een toelichting op verantwoordelijkheden.

2.3 - Huidig sportstimuleringsbeleid

Sportstimulering

De Ronde Venen heeft een actief sportstimuleringsbeleid, en heeft projecten op het gebied van voeding, sport- en beweegdeelname, jeugdsubsidies, verenigingsondersteuning, evenementen en stimuleren financieel niet-daadkrachtige gezinnen.

RUBRIEK INTERVENTIE	OMSCHRIJVING INTERVENTIE	DOEL INTERVENTIE
VOEDING	FIT4KIDS	BEWUSTWORDING NOODZAAK GEZONDE VOEDING
SPORT- EN BEWEEGDEELNAME	KIES VOOR HART EN SPORT TIJDENS SCHOOL	BASISSCHOLIEREN SPORTIEVE VAARDIGHEDEN AANLEREN EN KENNISMAKING MET DIVERSE SPORTEN
SPORT- EN BEWEEGDEELNAME	KIES VOOR HART EN SCHOOL NA SCHOOL	BASISSCHOLIEREN KENNISMAKING SPORTEN
SPORT- EN BEWEEGDEELNAME	GEZOND IN BEWEGING	MATIG ACTIEVE INWONERS LATEN DEELNEMEN AAN SPORT/BEWEGEN
SPORT- EN BEWEEGDEELNAME	ACTIVITEITEN OP HET CRUIJFF COURT	ACTIVERING CRUIJFF COURT EN BETROKKEN PARTIJEN
SPORT- EN BEWEEGDEELNAME	BEWEEGCONSULENT	GYMLES
JEUGDSUBSIDIE	SUBSIDIE PER JEUGDLID (VOORMALIG ABCOUDE)	
JEUGDSUBSIDIE	SUBSIDIE JEUGDSPORTSUBSIDIE PER PROJECT (VOORMALIG DE RONDE VENEN)	
VERENIGINGSONDERSTEUNING	INFORMATIEBIJEENKOMSTEN, UITWISSELEN GOOD PRACTICES	DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING O.A. ORGANISATORISCHE EN FINANCIELE ASPECTEN
EVENEMENTEN	SPORTVERKIEZING	SPORTERS EREN, NETWERK, PROFILEREN
STIMULERING FINANCIEEL NIET-DAADKRACHTIGE GEZINNEN	JONGEREN ACTIEF	MEER KINDEREN SPORTEN

Tabel 4: Overzicht van sportstimuleringsactiviteiten (anno 2012).

Hoge sportdeelname

De Ronde Venen heeft actieve inwoners. Uit een onderzoek naar de sportdeelname van inwoners uit het voormalige De Ronde Venen en het voormalige Abcoude (2010), deed 76% minimaal twaalf maal per jaar aan sport, hetgeen beschouwd wordt als de ondergrens om tot een sporter gerekend te worden. Het landelijk gemiddelde was destijds 66%.

Van het aantal middelbare scholieren blijkt dat 18% geen lid van een sportvereniging, ten opzichte van het landelijke gemiddelde van 24%.[2] In De Ronde Venen voldoet 34% van de middelbare scholieren niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), ten opzichte van het landelijk gemiddelde van 28%.

[2] Onderzoek onder middelbare scholieren in de leeftijd van 13 tot en met 17 jaar in de klassen 2 en 4. Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek.

2.4 - Trends en ontwikkelingen

Bevolkingsprognose De Ronde Venen

Uit tabel 5 blijkt onder andere dat het aantal kinderen tot 10 jaar vanaf 2012 afneemt. Hetzelfde geldt voor jeugdigen in de leeftijdscategorie 10 tot 20 jaar vanaf het jaar 2015. Het aantal ouderen vanaf 60 jaar neemt juist toe.

LEEFTIJD	2012		2015		2020		2025		2030	
0 TOT 10 JAAR	4.700	*100%*	4.000	*85%*	3.400	*72%*	3.500	*74%*	3.800	*81%*
10 TOT 20 JAAR	5.700	*100%*	5.700	*100%*	4.900	*86%*	4.000	*70%*	3.600	*63%*
20 TOT 30 JAAR	4.100	*100%*	4.500	*110%*	4.800	*117%*	4.900	*120%*	4.600	*112%*
30 TOT 40 JAAR	4.300	*100%*	3.700	*86%*	3.900	*91%*	4.700	*109%*	5.300	*123%*
40 TOT 50 JAAR	7.300	*100%*	6.700	*92%*	5.000	*68%*	3.800	*52%*	4.100	*56%*
50 TOT 60 JAAR	6.700	*100%*	6.800	*101%*	7.000	*104%*	6.400	*96%*	4.900	*73%*
60 TOT 70 JAAR	5.400	*100%*	5.500	*102%*	5.800	*107%*	6.400	*119%*	6.700	*124%*
70 TOT 80 JAAR	3.100	*100%*	3.500	*113%*	4.400	*142%*	4.800	*155%*	5.100	*165%*
80 TOT 90 JAAR	1.500	*100%*	1.600	*107%*	1.800	*120%*	2.400	*160%*	3.000	*200%*
90 JAAR OF OUDER	300	*100%*	300	*100%*	400	*133%*	500	*167%*	600	*200%*

Tabel 5: Bevolkingsprognose gemeente De Ronde Venen in leeftijdscohorten van 10 jaar in de periode 2012 tot en met 2030. Indexering op basis van 2012 = 100%. Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek.

Gezondheid

Het nationale gezondheidsbeleid richt zich onder andere op het tegengaan van overgewicht en (over)consumptie van drugs, alcohol en tabak. Daarnaast is er een nadrukkelijke focus op het stimuleren van sport en bewegen. De rijksoverheid wil hierbij niet voorschrijven, maar een goede gezondheid stimuleren in plaats van ongezond gedrag bestrijden. Een voorbeeld is het stimulerende beleid om op buurtniveau te kunnen sporten en bewegen en samenwerking te stimuleren tussen gemeenten, private partijen en maatschappelijke organisaties.

De kritische sportconsument

De sporter van tegenwoordig stelt overwegend hoge eisen aan het aanbod van desbetreffende sportaanbieder. Hierbij worden commerciële aanbieders (zoals fitnesscentra) vergeleken met het aanbod van sportverenigingen. De hoge eisen van de sportconsument vormt een bedreiging voor de publieke sportorganisaties, bijvoorbeeld omdat leden van sportverenigingen de hoge kwaliteitseisen ook gaan verwachten van het vrijwillige dienstenaanbod van hun sportvereniging.

Vrijwilligersklimaat

Het traditionele beeld van de vrijwilliger die zich jaren achtereen inzet voor een sportvereniging wordt minder. De moderne vrijwilliger is meestal voor een beperkte periode beschikbaar en wil een afgebakende taak uitvoeren. Aan sportverenigingen de uitdaging om de processen dermate in te richten dat aangesloten wordt bij wensen van de moderne vrijwilliger.

Regionale samenwerking

Diverse gemeenten in Nederland werken interlokaal samen op het gebied van hun sport- en beweegbeleid. Hierbij kan worden gedacht aan het uitwisselen van expertise, inzet van personeel en middelen, samenwerken op het gebied van onderhoud en afstemmen van investeringen. Dergelijke samenwerkingsvormen hebben tot doel de sportdeelname te bevorderen en de beschikbare middelen efficiënter in te zetten.

Toegenomen aantal stimulerende rijksregelingen

In het afgelopen decennium heeft het Rijk diverse regelingen ontworpen om op lokaal niveau sport en bewegen te stimuleren. Twee van deze regelingen zijn het Sportbesluit en de Buurtsportcoach.

Sportbesluit

Het Sportbesluit is een regeling van het ministerie van Financiën dat ingaat op het ‘in gebruik geven van sportaccommodaties voor sportbeoefening’. Normaliter is de verhuur van sportaccommodaties vrijgesteld van btw. Wanneer er sprake is van vrijgestelde verhuur van sportaccommodaties, kan de btw die wordt geheven over investeringen (nieuwbouw en renovatie) en exploitatielasten (onderhoud, nutskosten en materiaal) niet worden teruggevorderd. Wanneer gebruik wordt gemaakt van het Sportbesluit is de btw over investeringen en exploitatielasten onder bepaalde voorwaarden wel aftrekbaar. Over de gebruiksvergoeding (te beschouwen als synoniem voor huurvergoeding) die in rekening wordt gebracht door de gebruikgever aan de gebruiknemer moet 6% (laag btw-tarief) worden afgedragen.

Het Sportbesluit stelt voorwaarden aan het btw-aftrekrecht. Essentieel is het ‘geven van gelegenheid tot sportbeoefening’, dat bestaat uit de volgende aspecten:

1 De exploitant verleent het recht gebruik te maken van de sportaccommodatie die specifiek en permanent is ingericht voor actieve sportbeoefening.
2 De exploitant is verantwoordelijk voor aanvullend dienstbetoon, zijnde:
   - ter beschikking stellen van materialen en attributen;
   - voortdurend onderhoud;
   - toezicht en beheer;
   - beperkingen doel en duur van het gebruik.

Bij het vormgeven van de toekomstige organisatie (verdeling van rollen, taken en verantwoordelijkheden tussen maatschappelijke/private organisaties en de gemeente) dient rekening te worden gehouden met de kansen die het Sportbesluit biedt. Het Sportbesluit kan bijvoorbeeld voordelen hebben voor de sportbeoefening, het aanbod van sportaccommodaties en de benodigde financiële middelen.

Buurtsportcoach

Het ministerie van VWS ondersteunt gemeenten bij het organiseren van voldoende sport- en beweegaanbod. Hiervoor is onder andere de regeling Buurtsportcoach. De regeling Buurtsportcoach bouwt voort op de huidige regeling Impuls brede scholen, sport en cultuur. Binnen deze impuls worden combinatiefunctionarissen ingezet binnen de sectoren onderwijs, sport en cultuur. Echter, conform het huidige kabinetsbeleid zal deze impuls zoveel mogelijk vormvrij zijn. Er worden alleen afspraken gemaakt op hoofdlijnen als doelstellingen, financiering en de inzet van buurtsportcoaches. Aan de gemeenten wordt een decentralisatie-uitkering verstrekt voor het realiseren van buurtsportcoaches. Het Rijk financiert structureel 40% van de loonkosten en de overige financiering is lokale invulling.

Het college van B en W heeft in het tweede kwartaal van 2012 een intentieverklaring afgegeven aan de Vereniging Sport en Gemeenten om deel te nemen aan de regeling buurtsportcoaches (voor een omvang van 8,3 fte). In het derde en vierde kwartaal van 2012 dient De Ronde Venen de mogelijke uitvoering hiervan te verkennen zodat op korte termijn de buurtsportcoaches ook daadwerkelijk aangesteld kunnen worden. Bij het aanstellen van de buurtsportcoaches wordt tevens gekeken naar het hervormen van bestaande functies binnen en buiten de gemeentelijke organisatie.

2.5 - SWOT-analyse

Het gemeentelijke sport- en beweegbeleid bestaat al enkele decennia. In onderstaande tabel is een weergave gegeven van de positieve en negatieve aspecten ten aanzien van interne en externe aspecten.

INTERNE ASPECTEN	**STERKTEN**	**ZWAKTEN**
	- GEMEENTELIJK DRAAGVLAK VOOR SPORT EN BEWEGEN - RUIM EN GEVARIEERD AANBOD SPORTACCOMMODATIES - BESCHIKBAAR BUDGET VOOR SPORT EN BEWEGEN - 1 GEMEENTELIJK AANSPREEKPUNT VOOR SPORT - BESCHIKBAAR NETWERK SPORT- EN BEWEEGSECTOR	- ONGELIJKHEID TARIEVEN, SUBSIDIES EN VERANTWOORDELIJKHEDEN - INVESTERINGS- EN VERVANGINGSBELEID SPORTACCOMMODATIES - BEZUINIGINGSTAAKSTELLING GEMEENTE
EXTERNE ASPECTEN	**KANSEN**	**BEDREIGINGEN**
	- AANTAL SPORTAANBIEDERS IN SPORT- EN BEWEEGSECTOR - HOGE SPORTDEELNAME ONDER INWONERS - STIMULERENDE RIJKSREGELINGEN - REGIONALE EN PUBLIEK/PRIVATE SAMENWERKING - RECREATIEMOGELIJKHEDEN BUITENGEBIED	- DIVERSITEIT EXPLOITANTEN SPORTACCOMMODATIES - SAMENWERKING(SKLIMAAT) SPORT- EN BEWEEGSECTOR - WIJZIGENDE VRAAG SPORT EN BEWEGEN I.V.M. DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELLINGEN - ECONOMISCHE RECESSIE

Tabel 6. SWOT-analyse sport- en beweegbeleid De Ronde Venen.

3 - Perspectieven en randvoorwaarden

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op een aantal strategische perspectieven, het financiële kader en de resultaatmeting van het te ontwikkelen sport- en beweegbeleid.

3.1 - Visie en missie

De Ronde Venen hanteert de volgende visie en missie:

VISIE
SPORT EN BEWEGEN DRAAGT BIJ AAN DE ONTWIKKELING VAN EEN INDIVIDU EN DE SAMENLEVING.

MISSIE
DE RONDE VENEN REGISSEERT, STIMULEERT, FACILITEERT EN VERBINDT DE PUBLIEKE SPORT- EN BEWEEGSECTOR EN STIMULEERT ZO DIRECT EN INDIRECT ALLE INWONERS OM DEEL TE NEMEN AAN SPORT- EN/OF BEWEGINGSACTIVITEITEN.

Toelichting op visie en missie

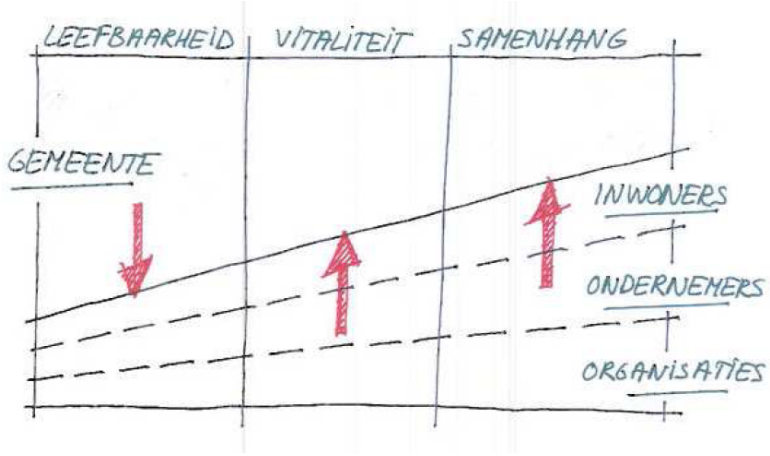
Sport wordt bezien als een breed maatschappelijk verschijnsel met unieke kansen om een samenleving te ontwikkelen. Naast de effecten van sport op het individu, zoals plezier en persoonlijke voldoening, gezondheid en de ontwikkeling van persoonlijke normen en waarden, zijn er positieve effecten voor de samenleving, zoals:

- Sport is door de grote deelname een van de belangrijkste democratiserende fenomenen in een samenleving. Sporters organiseren zich overwegend zelf in organisatievormen als stichtingen en verenigingen, die hun eigen bestuur en huisregels kiezen;
- Sport is een middel om mensen te laten meedoen in de samenleving. De toegangsdrempel is laag doordat sociale of culturele achtergrond of maatschappelijke positie minder relevant zijn. Nieuwe inwoners doen voornamelijk bij een sportvereniging nieuwe kennissen op.
- Sport geeft sociale en maatschappelijke ervaringen. In een verenigingsstructuur worden vaardigheden opgedaan die ook elders in de samenleving toepasbaar zijn, bijvoorbeeld in functies als bestuurslid, commissielid, trainer of barman.
- Sport draagt bij aan de maatschappelijke betrokkenheid. Mede vanwege de individualisering hebben maatschappelijke instellingen als kerken en politieke partijen te maken met minder belangstelling. Tegelijkertijd kan geconstateerd worden dat het aantal leden van sportverenigingen (op nationaal niveau) jaarlijks stijgt. Dit biedt kansen om sportverenigingen een prominente plaats te laten innemen als maatschappelijk bindmiddel.[3]

[3] Tamboer & Steenbergen.

Verdeling van verantwoordelijkheden

Gemeente De Ronde Venen ziet het als haar kerntaak om de leefbaarheid op peil te houden. De verantwoordelijkheid voor de vitaliteit van onze kernen wordt meer dan vroeger gedeeld met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Op het gebied van bijvoorbeeld sport- en beweegvoorzieningen neemt de gemeente een meer faciliterende rol en in mindere mate een uitvoerende rol. Betreffende de sociale samenhang in onze kernen en het buitengebied neemt de gemeente een verbindende rol, waarbij wordt aangehaakt bij initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.[4] Het ontwikkelen van de lokale samenwerking tussen de maatschappelijke organisaties en de gemeente is hierbij de uitdaging.

figuur 2. Leefbaarheid, vitaliteit en samenhang. Lokale samenwerking, ieder zijn eigen verantwoordelijkheid.

Rolopvatting gemeente

De gemeente ziet voor zichzelf de volgende rollen weggelegd voor het lokale sport- en beweegbeleid:

- Regisserende rol: De gemeente maakt het beleid voor sport en bewegen, beslist over hoe de taken en verantwoordelijkheden liggen.
- Faciliterende rol: De gemeente maakt het inwoners van De Ronde Venen mogelijk om gebruik te maken van sportaccommodaties en biedt gerichte ondersteuning aan maatschappelijke organisaties in het werkveld van sport en bewegen.
- Stimulerende rol: De gemeente nodigt inwoners van en maatschappelijke organisaties in De Ronde Venen uit om (meer) mensen in beweging te brengen en aan het sporten te krijgen en/of houden door incidentele of structurele maatregelen te nemen.
- Verbindende rol: De gemeente heeft vanuit haar regisserende rol het overzicht van de organisaties die tezamen de lokale sport- en beweegsector vormen en neemt initiatieven om hen aan elkaar te verbinden ter bevordering van het sport- en beweegklimaat.

3.2 - Sport- en beweegmodel De Ronde Venen

De Ronde Venen is een levendige en aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken en te recreëren. Een sportgemeente waarin alle inwoners, ongeacht achtergrond, leeftijd, beperking en/of financiële

[4] Beleidsplan 2011-2014 Kernachtig Verbinden. Gemeente De Ronde Venen (mei 2011).

achtergrond, kunnen sporten en bewegen in een veilige omgeving, bij professionele sportaanbieders en met voldoende accommodaties.[5]

Bouwstenen sport- en beweegmodel De Ronde Venen

Het sport- en beweegbeleid van De Ronde Venen voor de periode 2013 – 2016 kent vijf centrale bouwstenen. De gemeentelijke ambities zijn ingedeeld op vier inhoudelijke onderwerpen, te weten:

1 Sportaccommodaties: aanbod, spreiding, investering, beheer en onderhoud.
2 Sportverenigingen en sportstimulering: verenigingsondersteuning, buurtsportcoach, doelgroepen in beweging, stimuleringssubsidies.
3 Bewegen en gezondheid: sportdeelname, beweging en gezonde voeding.
4 Maatschappelijke verbondenheid: sport en bewegen in de kernen.

Daarnaast is er een bouwsteen met betrekking tot randvoorwaarden:

5 Organisatorische randvoorwaarden: Taak, rol, verantwoordelijkheid, contractafspraken.

Figuur 1. Bouwstenen van het sport- en beweegmodel De Ronde Venen.

3.3 - Financieel kader

Sport en bewegen is geen wettelijke taak voor een gemeente.[6] Desondanks kiest De Ronde Venen voor een sport- en beweegbeleid bestaande uit de onderdelen van het sport- en beweegmodel (figuur 1). De Ronde Venen heeft momenteel op jaarbasis een budget van circa drie miljoen euro beschikbaar voor het sport- en beweegbeleid. Ook op de budgetten voor sport en bewegen zal de gemeente moeten bezuinigen. In plaats van reduceren van bestaande budgetten bij voortzetting van bestaand beleid is het mogelijk met nieuw beleid bezuinigingen te realiseren. Dit laatste verdient de voorkeur.

[5] Beleidsplan 2011-2014 Kernachtig Verbinden, Programma 5 Cultuur, recreatie en sport. gemeente De Ronde Venen (mei 2011).
[6] Sport en bewegen is geen wettelijke taak voor een gemeente, behalve het voorzien in voldoende gymnastieklokalen voor het primair onderwijs.

Budgetten cluster Sport

Het cluster Sport is onderdeel van de afdeling Samenleving en verantwoordelijk voor het regisseren en uitvoeren van het gemeentelijk sportbeleid. De budgetten van het cluster Sport (anno 2012 op jaarbasis en inclusief btw) zijn onderstaand weergegeven.

BUDGET	KOSTEN		BATEN	
SPORTHALLEN	€ 443.000	*14%*	€ 93.000	*44,1%*
BUITENSPORTPARKEN	€ 963.000	*30%*	€ 85.000	*40,3%*
ZWEMBADEN	€ 1.496.000[7]	*48%*	€ 30.000	*14,2%*
SPORTSTIMULERING	€ 249.000	*8%*	€ 3.000	*1,4%*
TOTAAL	€ 3.151.000	*100%*	€ 211.000	*100%*

Tabel 7. Budgetten van het cluster Sport van de afdeling Samenleving anno 2012 op jaarbasis en inclusief btw.

Bezuiniging op sport en bewegen

Een financieel gezonde gemeente is een voorwaarde voor het adequaat kunnen uitvoeren van de gemeentelijke taken. Een gezonde financiële positie betekent dat op jaarbasis de structurele kosten gedekt worden door de structurele baten (inclusief voldoende reserves). Ook voor sport en bewegen ligt er een bezuinigingsopgave. De invulling van deze bezuinigingsopgave wordt in samenspraak met inwoners van De Ronde Venen bepaald (periode juli – september 2012). De resultaten van dit participatietraject worden meegenomen naar de fase waarin het uitvoerende beleid voor sport en bewegen wordt ontwikkeld (zie hoofdstuk 5). Bij het ontwikkelen van het uitvoeringsbeleid worden de gemeentelijke ambities (uit deze kadernota) verwerkt tot uitvoeringsprogramma's en/of –projecten. De benodigde bezuiniging op sport en bewegen neemt in deze fase concrete vormen aan.

Het college van burgemeester en wethouders heeft aangekondigd de voorgenomen bezuinigingen te faseren. In 2013, 2014 en 2015 wordt de bezuiniging stapsgewijs doorgevoerd. Bij aanvang van het kalenderjaar 2016 dient de voorgenomen bezuiniging gerealiseerd te zijn.

Beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare budgetten

Het beschikbare budget voor het sport- en beweegbeleid is niet geheel vrij beïnvloedbaar. Het beïnvloedbare budget is beperkt tot 20% (circa € 0,6 miljoen). Dit budget wordt ingezet voor sportstimuleringsactiviteiten, jeugdsportsubsidies en exploitatiebijdragen aan accommodatie-exploitanten. Het overige budget van 80% (circa € 2,4 miljoen) wordt aangewend voor kapitaal-, onderhoud- en exploitatielasten van sportaccommodaties. Gezien het langetermijnkarakter van deze vastgoedgerelateerde kosten is een structurele hervorming nodig om te komen tot een gedegen bezuiniging.

[7] De zwembadgerelateerde kosten zijn op hoofdrubriek in te delen in kapitaallasten, exploitatiekosten en organisatiesubsidies. De kapitaallasten bedraagt circa € 1,1 miljoen.

Bezuinigingskansen

Er verschillende manier waarop de bezuinigingsopgave binnen het sport- en beweegbeleid gerealisserd kan worden. Zoals in hoofdstuk 2 al is geschetst, zijn er kansen en dient de bestaande financiële constructie van tarieven, subsidies en contracten tegen het licht te worden gehouden. Onderstaand een opsomming van strategische mogelijkheden om tegemoet te komen aan de bezuinigingsopgave:

- implementatie van het Sportbesluit;
- implementatie van Buurtsportcoaches;
- herijken van het tarieven- en subsidiesysteem;
- herijken van contracten met accommodatie-exploitanten;
- verdeling onderhoudswerkzaamheden buitensportparken.

Budgetneutraal minus bezuiniging

Vanwege de gemeentelijke bezuiniging moeten de ambities uit de kadernota gerealiseerd worden met de beschikbare budgetten, waarbij rekening gehouden moet worden met een oplopende bezuiniging in de jaren 2013 tot en met 2015.

3.4 - Evaluatie en verantwoording

Het sport- en beweegbeleid van De Ronde Venen is gericht op verbetering. De gemeentelijke inspanningen (tijd, middelen en arbeid) behorend bij haar ambities zijn te verantwoorden door de maatschappelijke meerwaarde van sport en bewegen. Om de geplande verbeteringen in de periode 2013 – 2016 inzichtelijk te maken dient op verschillende momenten een meting plaats te vinden:

- in 2013 een aanvangsmeting;
- in 2014 een tussenmeting;
- in 2016 een eindmeting.

De metingen (evaluatieonderzoeken) gaan zoveel als mogelijk in op de volgende vier factoren: middelen (input), activiteiten (throughput), prestaties (output) en effect (outcome).[8] De eerste drie factoren kunnen relatief eenvoudig onderzocht worden. De laatste factor is echter minder eenvoudig te onderzoeken waardoor de onderlinge relatie (correlatie) moeilijk is aan te tonen. Het is bijvoorbeeld moeilijk aan te tonen in welke mate de sportdeelname heeft bijgedragen aan de verminderde schooluitval, verminderde criminaliteitsincidenten onder jeugdigen of verminderd aantal kinderen met obesitas. Nederlandse wetenschappers geven aan dat de relatie tussen sport en voorgenoemde aspecten aanwezig is, maar dat de bijdrage moeilijk is uit te drukken in getallen.

[8] Evaluatiemethode volgens het MAPE-model (middelen, arbeid, prestatie, effect).

4 - Ambities sport en bewegen

In dit hoofdstuk zijn de ambities voor het sport- en beweegbeleid van De Ronde Venen 2013 – 2016 weergegeven (op basis van het sport- en beweegmodel). Bij het ontwikkelen van de ambities heeft het toekomstbeeld in 2016 centraal gestaan. De geformuleerde ambities zijn het resultaat van een interactief proces tussen maatschappelijke partijen en de gemeente (zie paragraaf 1.2).

De onderstaande ambities worden na bestuurlijke besluitvorming door de gemeenteraad uitgewerkt in een uitvoeringsnota (zie hoofdstuk 5).

4.1 - Bouwsteen 1: Sportaccommodaties

Sport- en beweegaccommodaties vormen de basis van het beleid. De onderwijsinstellingen, vele tientallen sportverenigingen en andere maatschappelijke partijen maken dagelijks gebruik van de gymnastieklokalen, sporthallen en buitensportparken.

Ambitie 1: In De Ronde Venen voldoen de sportaccommodaties aan de normen van NOC*NSF

In De Ronde Venen voldoen de binnen- en buitensportaccommodaties aan de normen van NOC*NSF. Is er aanleiding tot aanpassing van een sportaccommodatie wat betreft inrichting en/of uitbreiding, dan zijn de normen van NOC*NSF richtinggevend, maar niet bindend.

Investeren in sportaccommodaties

Het investeren in sportaccommodaties is een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij bijvoorbeeld een sportvereniging en de gemeente samen de investeringskosten dragen voor het aanpassen, vervangen of opnieuw aanleggen van een sportveld. De wijze waarop de verantwoordelijkheden en de rolverdeling tussen de accommodatiegebruikers en de gemeente wordt vormgegeven, is nadrukkelijk onderdeel van de uitvoeringsnota.

Ambitie 2: In De Ronde Venen worden velden en terreinen op de buitensportparken professioneel onderhouden

De kritische en risicovolle onderhoudstaken aan de velden en het terrein op de buitensportparken[10] worden uitgevoerd door en/of in opdracht van de gemeente. Deze onderhoudstaken worden onder regie van de gemeente uitgevoerd vanwege de specifieke technische kennis- en materiaalbehoefte en om vroegtijdige afschrijving van het sportgerelateerde vastgoed te voorkomen. De buitensportverenigingen voeren in samenwerking met de gemeente de dagelijkse dan wel periodieke onderhoudstaken uit.

[10] Niet zijnde tennis, golf en hippische sport.

De opstallen op de buitensportparken zijn in eigendom van desbetreffende sportvereniging en draagt de volledige verantwoordelijkheid voor beheer, exploitatie, onderhoud en vervanging.

Ambitie 3: In De Ronde Venen kan worden gesport en bewogen op kernniveau

In het spreidingsbeleid van de binnensportaccommodaties wordt rekening gehouden met de kernen van De Ronde Venen. Het streven is per kern een binnensportaccommodatie. Bij de uitvoering van deze ambitie wordt de samenwerking gezocht met het kernenbeleid en het integraal accommodatiebeleid van de gemeente.

Ambitie 4: In De Ronde Venen wordt gesport, bewogen en gerecreëerd in het Groene Hart

De Ronde Venen stimuleert het gebruik van het buitengebied van de (Groene Hart) gemeente voor sport, bewegen en recreatie door eigen inwoners, maar ook van bezoekers: inwoners van naastgelegen gemeenten en toeristen. Bij de uitvoering van deze ambitie wordt de samenwerking gezocht met het communicatiebeleid en toerisme- en recreatiebeleid van de gemeente.

Integraal accommodatiebeleid

Het algehele beleidskader voor de sportaccommodaties is opgenomen in de conceptbeleidskader voor accommodatiebeleid.

4.2 - Bouwsteen 2: Sportverenigingen en sportstimulering

Sport en bewegen heeft een positief effect op de maatschappij. Sportverenigingen vormen de motor van het gemeentelijke sportaanbod. De Ronde Venen erkent deze belangrijke rol en ondersteunt hen daarom waarnodig (binnen de beschikbare mogelijkheden).

Ambitie 5: In De Ronde Venen worden sportverenigingen ondersteund

Sportverenigingen hebben een groot maatschappelijk belang en de rol die zij vervullen kan moeilijk worden vervangen door alternatieve organisatievormen. In essentie is een sportvereniging een zelfstandig orgaan dat op basis van vrijwillige inzet van leden en passie voor hun sport een grote groep mensen bereikt voor sport- en beweeggerelateerde activiteiten. De Ronde Venen stimuleert sportverenigingen hun activiteiten te continueren en te verbeteren door het aanbieden van specifieke (vraaggerichte) verenigingsondersteuning.

Ambitie 6: In De Ronde Venen wordt sport en bewegen in de buurt gestimuleerd

De gemeente stimuleert sport- en beweegdeelname in de buurt. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van de rijksregeling buurtsportcoaches. Deze buurtsportcoaches zijn werkzaam in hun eigen sector en minimaal één andere sector.[11] Zo kunnen zij actief zijn voor bijvoorbeeld een onderwijsinstelling, een welzijnsorganisatie, een sportorganisatie en/of een zorginstelling, waardoor ze eraan bijdragen dat meer mensen in hun eigen omgeving kunnen sporten en bewegen

[11] Voor nadere informatie zie www.sportindebuurt.nl.

Ambitie 7: In De Ronde Venen wordt sport in het onderwijs gestimuleerd

Kinderen in het primair onderwijs en jeugdigen in het voortgezet onderwijs leren de lokale sport- en beweegsector kennen via het reguliere (sport)onderwijs en worden gestimuleerd om deel te nemen in het sportverenigingsleven.

Ambitie 8: In De Ronde Venen worden kinderen, jeugdigen, senioren en mensen met een beperking gestimuleerd om te sporten en te bewegen

De gemeente stimuleert kinderen, jeugdigen, senioren en mensen met een beperking om deel te nemen aan sport- en/of bewegingsactiviteiten. Hiervoor worden sportstimuleringsprojecten aangeboden en/of zorgt de gemeente voor verbinding de doelgroep met bestaande sportorganisaties.

4.3 - Bouwsteen 3: Bewegen en gezondheid

Ambitie 9: In De Ronde Venen wordt een gezonde leefstijl gestimuleerd

Sport- en beweegactiviteiten worden door De Ronde Venen benut om een gezonde leefstijl te bevorderen en daarmee een gezonde samenleving na te streven. De Ronde Venen hanteert hiervoor de Nederlandse Norm Gezond Bewegen, hetgeen concreet inhoudt dat volwassen minimaal vijf dagen per week dertig minuten bewegen en jongeren tot 18 jaar zestig minuten.[12]

Voldoende beweging en een gezonde voedinginname hebben een positief effect op de algehele conditie van mensen. Bij de uitvoering van de projecten met betrekking tot gezonde voeding zal worden aangesloten bij het onderwijsbeleid en gezondheidsbeleid van de gemeente.

4.4 - Bouwsteen 4: Maatschappelijke verbondenheid

Ambitie 10: In De Ronde Venen wordt sport en bewegen aan het kernenbeleid verbonden

De acht kernen van De Ronde Venen hebben een eigen dynamiek en maatschappelijk belang. Hiertoe wordt door de gemeente specifiek kernenbeleid ontwikkeld (medio 2012 in ontwikkeling). In het kernenbeleid is in ieder geval aandacht voor de spreiding van sportaccommodaties, de brede scholen en het zorgen voor basisvoorwaarden voor verenigingen.

Ambitie 11: In De Ronde Venen benutten welzijnsorganisaties sport en bewegen

De kracht van sport en bewegen uit zich onder andere in het bijeenbrengen van mensen. Deze kracht kan door welzijnsorganisaties worden benut om specifieke doelgroepen te laten participeren in de samenleving.

[12] Voor nadere informatie zie www.30minutenbewegen.nl.

Ambitie 12: In De Ronde Venen zijn vrijwilligers actief in de sport- en beweegsector

Het Nederlandse sportklimaat met vrijwillige gerunde sportvereniging is uniek in de wereld. De Ronde Venen stimuleert een positief en effectief vrijwilligersklimaat, waarbij zij een regisserende en faciliterende rol heeft om zowel de sportvereniging als overige maatschappelijke organisaties te ondersteunen.

4.5 - Bouwsteen 5: Organisatorische randvoorwaarden

Het lokale sport- en beweegklimaat wordt in belangrijke mate door gemeenten vormgegeven, ondanks het feit dat het geen wettelijke taak is. In De Ronde Venen zijn, mede gezien de gemeentelijke fusies van de afgelopen jaren, geen structurele hervormingen doorgevoerd op het gebied van sport en bewegen. De aankomende beleidsperiode is het doorontwikkelen van de organisatiegraad binnen de sport- en beweegsector een belangrijk speerpunt. Hierbij valt te denken aan het doorontwikkelen van de gemeentelijke regierol en netwerkfunctie en de afstemming van taken en verantwoordelijkheden in de sport- en beweegsector.

Ambitie 13: In De Ronde Venen voert de gemeente regie op sport

De Ronde Venen gaat meer regisseren en minder uitvoeren. Hierbij wordt gefocust op haar kerntaken. Het herschikken van rollen, taken en verantwoordelijkheden dient te leiden tot een efficiëntere en toekomstbestendige organisatievorm van hoe sport en bewegen in De Ronde Venen is geregeld.

De uitvoering van sport- en beweeggerelateerde taken kan worden uitbesteed aan maatschappelijke organisaties, marktpartijen of via een interne verzelfstandiging. Het herstructureren van desbetreffende taken kan gefaseerd worden ingevoerd.

Ambitie 14: In De Ronde Venen wordt een loketfunctie voor sport en bewegen gehanteerd

De Ronde Venen hanteert een ‘een-loket-gedachte’ om hiermee tegemoet te komen aan de maatschappelijke behoefte tot eenvoudig, transparant en daadkrachtig sport- en beweegbeleid. Een dergelijk loket is een centraal aanspreekpunt voor alle onderwerpen die betrekking hebben op sport en bewegen, zoals verhuur, subsidies, evenementen, vergunningen, sportstimulering en onderhoud.

Ambitie 15: In De Ronde Venen behartigt een gemeentelijke sportraad de belangen

Een gemeentelijke sportraad dient als belangenbehartiger voor de georganiseerde en ongeorganiseerde sport en is gevraagd en ongevraagd adviseur van de gemeente. Een sportraad heeft een sterke netwerkfunctie en bevordert kennisdeling.

Ambitie 16: In De Ronde Venen worden contracten en afspraken in de sport- en beweegsector geharmoniseerd

Gemeente De Ronde Venen heeft een gedifferentieerd pakket van contracten en afspraken met maatschappelijke sportorganisaties, voornamelijk zijnde sportverenigingen en exploitanten van sportaccommodaties. De verscheidenheid drukt zich onder andere uit in tarieven, subsidies en contracten. De Ronde Venen gaat deze afspraken en contracten herzien en harmoniseren tot een transparant nieuw beleid. Hierbij wordt aangesloten bij het ontwikkeltraject van het integrale accommodatiebeleid.

5 - Ontwerpen uitvoerend beleid

Nadat gemeentelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden over de voorliggende kadernota (september 2012), kan concreet worden gestart met de werkzaamheden om tot een uitvoeringsnota sport- en beweegbeleid 2013 - 2016 te komen. De ambities die met de kadernota zijn vastgesteld, worden in samenwerking met maatschappelijke organisaties uit het werkveld van sport en bewegen geoperationaliseerd tot uitvoeringsmaatregelen. Dit leidt tot incidentele en/of structurele maatregelen en bijbehorende projecten en/of programma's. De uitvoering is afgestemd op de wensen en behoeften van de maatschappelijke organisaties en de gemeentelijke financiële kaders.

5.1 - Plan van aanpak

De werkzaamheden zijn ingedeeld in een voorbereidende fase, interactieve fase, ontwikkelfase, opstelfase en besluitvormingsfase. Zie onderstaande tabel voor een toelichting per maand.

MAAND	WERKZAAMHEDEN
AUGUSTUS 2012	VOORBEREIDING INTERACTIE
SEPTEMBER/OKTOBER 2012	INTERACTIE MET ORGANISATIES UIT SPORT- EN BEWEEGSECTOR OM TOT EEN UITVOERINGSPROGRAMMA TE KOMEN
OKTOBER/NOVEMBER 2012	ONTWIKKELEN EN OPSTELLEN UITVOEREND BELEID
DECEMBER 2012	AANLEVEREN VOOR BESTUURLIJKE BESLUITVORMING
JANUARI 2013	BESTUURLIJKE BESLUITVORMING

Tabel 8. Overzicht plan van aanpak ontwikkelen uitvoeringsnota.

De uitvoeringsnota heeft een nauwe relatie met het integraal accommodatiebeleid, daarom worden deze twee beleidsinitiatieven gelijktijdig aangeboden voor bestuurlijke besluitvorming.

Tijdens de interactie met organisaties uit de sport- en beweegsector wordt elke ambitie uitgewerkt. Dit leidt tot een of meerdere doelstellingen per ambitie. De doelstellingen kunnen worden opgesteld en/of uitgevoerd door zowel organisaties uit de sport- en beweegsector als de gemeente. In tabel 9 wordt een voorbeeld gegeven van een doelstelling.

AMBITIE 1: IN DE RONDE VENEN VOLDOEN DE SPORTACCOMMODATIES AAN DE NORMEN VAN NOC*NSF DOELSTELLING 1: SPORTVELDEN VOLDOEN AAN KEURINGSEISEN VAN NOC*NSF	
DOELSTELLING	DE SPORTVELDEN OP DE BUITENSPORTPARKEN VOLDOEN AAN DE KEURINGSEISEN VAN NOC*NSF
MAATREGEL (EN PLANNING)	A. TWEEJAARLIJKSE KEURING (2013, 2015)
	B. ONTWIKKELEN EN HANTEREN VAN EEN MEERJAREN ONDERHOUDSPLANNING (INDIEN NOG NIET BESCHIKBAAR) (2013)
	C. ONTWIKKELEN EN HANTEREN VAN EEN MEERJAREN INVESTERINGSPLANNING (INDIEN NOG NIET BESCHIKBAAR) (2013)
	D. TARIEVEN- EN SUBSIDIESYSTEEM ONTWIKKELEN OP BASIS VAN EEN KOSTPRIJSBEREKENING EN EEN DOOR TE BELASTEN PERCENTAGE VAN DE KOSTPRIJS (2013)
UITVOERING	AD A. ONDER REGIE VAN GEMEENTE IN SAMENWERKING MET VERENIGING
	AD B. ONDER REGIE VAN GEMEENTE IN SAMENWERKING MET VERENIGING
	AD C. ONDER REGIE VAN GEMEENTE IN SAMENWERKING MET VERENIGING
	AD D. GEMEENTE IN SAMENWERKING MET EXTERNE SPECIALIST
FINANCIËN	AD A. BESTAAND GEMEENTEBUDGET [NUMMER], € [BEDRAG] AD B. BESTAAND GEMEENTEBUDGET [NUMMER], € [BEDRAG] AD C. BESTAAND GEMEENTEBUDGET [NUMMER], € [BEDRAG] AD D. INCIDENDELE UITGAVE, DEKKING GEMEENTEBUDGET [NUMMER], € [BEDRAG]

Tabel 9. Voorbeeld van een doelstelling ter uitwerking van een ambitie.

5.2 - Doorkijk mogelijke maatregelen op basis van diepte-interviews

Ter verbetering voor de toekomst noemden de maatschappelijke organisaties gedurende de consultatieronde onder andere het volgende:

- optimaal benutten van binnensportaccommodaties;
- onderhoudsimpuls sportaccommodaties;
- investeren in buitensportaccommodaties;
- herintroduceren GALM-projecten[13] voor senioren;
- faciliteren van samenwerking tussen organisaties in het werkveld van sport en bewegen;
- intensiveren van sport in het onderwijs;
- gerichte ondersteuning bieden met betrekking tot vrijwilligers;
- sport toegankelijk en laagdrempelig houden.

[13] Groninger Actief Leven Model (GALM).

5.3 - Realisatie uitvoeringsnota

In de uitvoeringsnota worden de ambities vertaald naar meetbare doelen. Na het ontwikkelen van alle incidentele en structurele interventies kan een planning worden opgesteld, zoals in tabel 10 als voorbeeld weergegeven.

AMBITIE/DOEL	2013				2014				2015				2016			
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
ambitie 1																
- *TOETSING NORMEN NOC*NSF*	X	X														
- *SEPARATE PROJECTPLANNEN*			X	X												
ambitie 2																
- *ONDERHOUDSVERDELING*		X														
- *CONTRACTHERZIENING*					X											
ET CETERA																

Tabel 10. Overzicht voorbeeldplanning van interventies uitvoeringsnota 2013 – 2016.

5.4 - Overgangsfase

In de beleidsperiode 2013 – 2016 wil De Ronde Venen het sport- en beweegbeleid versterken. Indien uit de beleidsontwikkeling blijkt dat er aantal zaken gaan wijzigen, dan wordt rekening gehouden met het hanteren van een redelijke termijn voor de overgangsfase. In welke mate zaken gaan wijzigen en of dit invloed heeft op bestaande beleidsuitvoering en/of gemaakte afspraken, zal moeten blijken uit een nader uit te voeren confrontatieanalyse.

Bronvermelding

Geraadpleegde documentatie

- Kadernota Sport, Samen Sterk in Sport, Gemeente DE Ronde Venen (december 2007)
- Rapportage Sport 2010
- Rapport Kwetsbare gezinnen (december 2011)
- Beleidsplan 2011-2014, Krachtig Verbinden. College van B&W De Ronde Venen (mei 2011)
- Recessiepeiling Gemeentelijk Sportbeleid 2012. Vereniging Sport en Gemeenten (juni 2012)
- Visiedocument Nederland Sportland. Vereniging Sport en Gemeente (2009)
- GGD Atlas, http://www.ggdmn.nl (juli 2012)
- CBS, http://www.cbs.nl (juli 2012)
- www.30minutenbewegen.nl
- www.sportindebuurt.nl

Respondenten interviews

In de maanden juni en juli 2012 hebben interviews plaatsgevonden met functionarissen uit het werkveld van sport en bewegen in gemeende De Ronde Venen. In totaal hebben 33 respondenten (werkzaam bij 23 verschillende organisaties) meegewerkt aan de interviews

Overzicht ambities sport en bewegen

Bouwsteen 1: Sportaccommodaties

Ambitie 1: In De Ronde Venen voldoen de sportaccommodaties aan de normen van NOC*NSF
Ambitie 2: In De Ronde Venen worden velden en terreinen op de buitensportparken professioneel onderhouden
Ambitie 3: In De Ronde Venen kan worden gesport en bewogen op kernniveau
Ambitie 4: In De Ronde Venen wordt gesport, bewogen en gerecreëerd in het Groene Hart

Bouwsteen 2: Sportverenigingen en sportstimulering

Ambitie 5: In De Ronde Venen worden sportverenigingen ondersteund
Ambitie 6: In De Ronde Venen wordt sport en bewegen in de buurt gestimuleerd
Ambitie 7: In De Ronde Venen wordt sport in het onderwijs gestimuleerd
Ambitie 8: In De Ronde Venen worden kinderen, jeugdigen, senioren en mensen met een beperking gestimuleerd om te sporten en te bewegen

Bouwsteen 3: Bewegen en gezondheid

Ambitie 9: In De Ronde Venen wordt een gezonde leefstijl gestimuleerd

Bouwsteen 4: Maatschappelijke verbondenheid

Ambitie 10: In De Ronde Venen wordt sport en bewegen aan het kernenbeleid verbonden
Ambitie 11: In De Ronde Venen benutten welzijnsorganisaties sport en bewegen
Ambitie 12: In De Ronde Venen zijn vrijwilligers actief in de sport- en beweegsector

Bouwsteen 5: Organisatorische randvoorwaarden

Ambitie 13: In De Ronde Venen voert de gemeente regie op sport
Ambitie 14: In De Ronde Venen wordt een loketfunctie voor sport en bewegen gehanteerd
Ambitie 15: In De Ronde Venen behartigt een gemeentelijke sportraad de belangen
Ambitie 16: In De Ronde Venen worden contracten en afspraken in de sport- en beweegsector geharmoniseerd

Semi-gestructureerde diepte-interviews

Agenda

PROJECT: Ontwikkeling sport- en beweegbeleid
BETREFT: Interviewronde organisaties sector van sport en bewegen
LOCATIE:
DATUM:
DEELNEMERS:

1 Aanleidingen en uitgangspunten

- Kadernota Samen sterk in sport (2008 – 2012)
- Beleidsontwikkeling sport en bewegen in De Ronde Venen (periode 2013 – 2016)
- Publieke en private samenwerking
- Bezuinigingsopgave gemeente De Ronde Venen

2 Interviewonderwerpen

- Ontwikkelingen en bevindingen huidige situatie
- Visie, wensen en behoeften toekomstige situatie
- Rollen en verwachtingen

3 Vervolgproces

- Kadernota 2013 – 2016, september 2016
- Uitvoeringsnota 2013 – 2016, december 2012
- Oktober 2013, interactie met werkveld over het concretiseren uitvoeringsprogramma

Vragenlijst

PROJECT: Ontwikkeling sport- en beweegbeleid
BETREFT: Interviewronde organisaties sector van sport en bewegen

1 Huidige situatie

1 Welke activiteiten voert uw organisatie uit?
2 Wat is uw doelgroep?
3 In welke behoefte voorziet uw organisatie?
4 Wat doet u op het gebied van sport, bewegen en/of gezondheid?
5 Waarom doet u dit?
6 Werkt u samen met andere partijen?
7 Welke ontwikkelingen ziet u in uw branche met betrekking tot sport, bewegen en gezondheid?
8 Wat is uw mening hierover?
9 Wat weet u over de gemeente met betrekking tot sport, bewegen en gezondheid?
10 Welke ervaringen heeft u met de gemeente?
11 Waar bent u tevreden over met betrekking tot sport, bewegen en gezondheid?
12 Wat kan beter met betrekking tot sport, bewegen en gezondheid?

2 Toekomstige situatie

1 Waar ziet u uw branche/organisatie naartoe gaan in de toekomst (met betrekking tot sport, bewegen en gezondheid)?
2 Welke kansen ervaart u?
3 Welke bedreigingen ervaart u?
4 Welke uitgangspunten stelt u centraal in uw organisatie?
5 Hoe denkt u over de bezuinigingsopgave van de gemeente met betrekking tot sport, bewegen en gezondheid?
6 Welke bijdrage kan u leveren aan het sport- en beweegbeleid in gemeente De Ronde Venen?

3 Rollen en verwachtingen

1 Welke rol verwacht u van de gemeente?
2 Welke rol verwacht u van uw organisatie?
3 Wanneer kunt u aan uw eigen rol voldoen? Welke randvoorwaarden?
4 Op welke manier kunnen uw organisatie en de gemeente hierover afstemming vinden?